

Az anyja méhében eladott halászfíú

Volt egyszer egy szegény halász, aki sok ideig élt már együtt a feleségével, de gyerekük nem született. Egyszer ez a halász kiment halászni, és már este lett, de még nem fogott egy szemernyi halat sem. Egyszer csak ott terem egy vörösruhás ember. A halász illendőképp köszönt neki. Ekkor a vörös ember, aki nem volt más, mint az ördög, így szólt a halászhhoz:

– Mit csinálsz jó ember?

– Halászok uram, de még nem fogtam egy szemernyi halat sem.

– Segítek rajtad, de add oda azt, ami felől, te odahaza nem tudsz!

A halász gondolkodott, hogy mi lehet az, ami felől ő nem tud, de sehogy sem tudta kitalálni, hát megígérte. Ekkor az az úri ember így szólt:

– Kössünk szerződést, és te vágd meg a balkezeden a kisujjadat és írd alá véreddel a szerződést!

Mikor ez megtörtént, akkor a vörös úri ember azt mondta, hogy tizenöt év múlva eljön érte, és egyszerre eltűnt. A halász pedig annyi halat fogott, hogy a háló is szakadozni kezdett bele. Mikor hazament, örömmel mondta el a feleségének, hogyan járt az úri emberrel. A felesége azonban rászólt:

– Oh, te szerencsétlen! Hisz te nem is tudtad, hogy a fiadat adtad el az ördögnek, mert én most más állapotban vagyok!

A gyerek csakugyan nemsokára meg is született, de nem tudtak neki örülni, amikor csak meglátták a szülei, mindjárt sírni kezdtek. A fiú váltig kérdezte, miért sírnak, ha ránéznek. Először nem akarták megmondani, de később kivallották neki, hogy eladták az ördögnek, és tizenöt éves korában eljön érte. Amint tizenöt esztendő lett a fiú, elment a paphoz, ott megszenteltette magát, és mindenféle szentelő szerekkel – tömjénnel, meg mi –, ellátta magát. Mikor aztán az ördög eljött érte, hát készséggel elment vele, mert elhatározta, hogy akárhogy is, de kiváltja magát. Mikor az ördög csónakon vitte, elkezdte tömjénnel füstölni, míg csak el nem kábult. Akkor kiszállt a partra, s ott ment, mendegélt addig, míg csak egy rengeteg erdőbe nem ért, ahol ráesteledett. Mikor itten is csak ment, mendegélt tovább, egyszer csak

világosságot látott az erdőben. Ment a világosság felé, s egy házhoz ért. Bement, és odabent egy öreg anyókat látott. Köszönt neki illedelmesen és szállást kért. Az öreg anyóka így szólt:

– Hol jársz itt, ahol a madár sem jár? Itten lakik Kádár, akinek háza háromszázhatvanöt emberkoponyából van összerakva, és még akkora nyílás van rajta, ahová egy koponya elfér. Ha pedig Kádár itt talál, te leszel a háromszázhatvanhatodik!

Azt felelte rá, hogy ő bizony nem bánja, ha Kádár megöli is, mert ő már úgylis az ördögé. Ekkor az öregasszony elrejtette őtet az ágy alá. Mikor Kádár hazajött, azt mondja:

– Emberszagot érzek! Ki van itten?

Az öreganyó először tagadta, de amikor látta, hogy tovább nem tagadhatja, bevallotta, hogy egy szegény fiút rejteget. Kádár előszóltotta és megkérdezte, miért jött ide, ahol a madár sem jár? A fiú elmondta, hogy őtet édesapja még az anyja méhében eladta az ördögnek, most a pokolba akar eljutni, hogy magát kiválthassa. Ekkor Kádár megígérte, hogy útbaigazítja, de kérdezze meg azt is, hogy mi vár őrá a pokolban, és hogy hogyan szabadulhatna bűneitől. Mikor ezt megígérte, akkor megvendégelte, és másnap reggel megmutatta neki az utat a pokol felé. De megmondta neki, félre ne nézzen addig, míg a pokol kapujához nem ért, mert ha félrenéz, soha el nem jut odáig.

Ezután a fiú elindult és szerencsésen megérkezett a pokol kapujához, és kérte az írást az ördögöktől, de azok sehogy sem akartak rá emlékezni. Erre elkezdte az ördögöket szentelt vízzel hintegetni, meg aztán nekiállt, hogy ő a pokol közepén templomot épít. Ezt már nem tudták tovább állni az ördögök, kiadták az írást. Megint csak elkezdte hinteni őket, meg tömjénnel füstölni, hogy mondják meg, mi vár Kádár a pokolban. Az ördögök királya nem akarta megmondani, de mivel a fiú egyre jobban hintette meg füstölte, utoljára is így szólt:

– Nézz oda a pokol kapuja mögé! Ott van egy ágy, az háromszázhatvanöt borotvából áll, alatta meg tűz ég. Ezek a borotvák Kádár testét miszlikbe vágják, akkor az a tűzbe potyog és ott elég. Ezután szabadul csak meg Kádár a bűneitől.

Most aztán azt kérdezte a halászfíú, hogyan szabadulhatna meg Kádár a büntetéstől. Az ördögök királya eleinte ezt se akarta megmondani, de

nagy sokára mégis csak kimondta, hogy ha azt a régi lyukas almafabotot, amelyikkel az apját, anyját, meg a testvéreit agyonütötte, a patak mellett lévő hegy tetejére ülteti, aztán térden állva a szájában addig hordja rá a vizet, míg az megint fává nem lesz és gyümölcsöt nem terem, addig nem szabadul az örök elkárhozástól. A halásziú ezzel visszament Kádárhoz és elmondta neki hegyről végre, mi vár rá a pokolban, meg hogy miképpen szabadulhat meg a büntetéstől.

A fiúból később pap lett, és már meg is feledkezett Kádárról, mikor egyszer kocsin ment el arra az erdő mellett, ahol valamikor a Kádár háza volt. Egyszer csak kiáltást hallott. Elküldte a szolgáját, nézze meg, ki kiáltott. Nemsokára visszajött a szolga és elmondta, hogy mikor a hang után ment, egy hegyre ért, azon állt egy almafa, rajta háromszázhatvanöt alma és a fa alatt egy mohával benőtt emberi alak ült. Mikor szakítani akart almát magának, megszólalt az emberi alak:

– Ne bántsd az almát, nem te ültetted! Hanem küldd ide azt, aki ültetni parancsolta!

Erre a fiatal pap odament, megismerte Kádárt és így szólt hozzá:

– Valld meg bűneidet, Kádár!

Kádár pedig mondta:

– Először megöltem apámat, anyámat!

Mikor ezt kimondta, két alma hullt le a fáról és kettéválva, mindegyikből fehér galamb repült ki, még visszaszóltak: „Isten áldjon meg! Isten áldjon meg!” Így mindenik bűnénél leesett egy alma a fáról. Valamennyiből fehér galambok szálltak ki, mindenik „isten áldjont” mondott neki, s mind az égbe röptek. Mikor már az utolsó alma is lehullott, Kádár összeesett és egyszerre porrá vált.